

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

تمیزکار فلزات در محل (CIP)

گروه شغلی

صنایع شیمیایی

کد ملی آموزش شغل

۸	۱	۲	۲	۲	۰	۴	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی			نسخه

۸۱۲۳-۰۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۰/۰۶/۱۵

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی شغل / شناسایی : ۸۱۲۲-۰۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته صنایع شیمیایی :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :

-اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان آذربایجان شرقی

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد شغل / شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	جلال بابایی	دکتری	مهندسی شیمی - ترموسینتیک	استاد دانشگاه	۶ سال	تلفن ثابت: 3344276/3414 تلفن همراه: ۰۹۱۴۱۰۱۹۶۶۷ ایمیل: g.babayi@gmail.com آدرس: دانشگاه تبریز
۲	عطا رنجبر	کارشناس ارشد	مهندسی شیمی	پتروشیمی تبریز	۵ سال	تلفن ثابت: ۴۲۰۴۹۷۳ تلفن همراه: ایمیل: a_ranjbar@yahoo.co آدرس: پتروشیمی تبریز - جاده آذر شهر
۳	وحید حسین پور	کارشناس ارشد	مهندسی شیمی - ترموسینتیک	پتروشیمی تبریز	۵ سال	تلفن ثابت: ۴۲۰۴۹۷۳ تلفن همراه: ۰۹۱۴۳۰۸۹۰۹۷ ایمیل: vahid_h4132@yahoo.com آدرس: پتروشیمی تبریز - جاده آذر شهر
۴	رضا فرشباغ	دکتری	مکانیک - تبدیل انرژی	دانشگاه تبریز	۳ سال	تلفن ثابت: 3344276/3414 تلفن همراه: - ایمیل: reza_farshbaf@yahoo.com آدرس: دانشگاه تبریز

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات ای است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام شغل :	
CIP (تمیز کار فلزات در محل)	
شرح شغل	
CIP (تمیز کار فلزات در محل) در حوزه ی صنایع شیمیایی بوده و شایستگی هایی از قبیل انجام مراحل مختلف فرایند تمیز کردن (Cleaning) ماشین آلات شامل آبکشی، شستشو با دترجنت و ضدعفونی کردن و پیاده سازی مراحل کلیدی CIP (شامل نصب و بهره برداری) و کنترل و عیب یابی سیستم های CIP جهت تمیز کردن ماشین آلات و تجهیزات بدون باز کردن و یا خارج کردن آنها از سرویس و خط تولید را عهده دار بوده و این شغل با مهندسین شیمی شاغل در کارخانجات تولید صنایع غذایی و بهداشتی مثل کارخانه تولید شیر، لبنیات، انواع نوشیدنی ها و نیز صنایع دارویی در ارتباط است. CIP با مهندسین طراحی، تولید کنندگان پلان ها، فروشندگان دترجنت ها و مواد شوینده، مدیران عملیاتی، مهندسان جهت کنترل کیفیت و مدیران زیست محیطی، ایمنی و بهداشت در ارتباط اند	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
حداقل میزان تحصیلات : لیسانس مهندسی شیمی حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل مهارت های پیش نیاز این استاندارد : ندارد	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۱۶۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۳۴ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۱۰۸ ساعت
- کارورزی	: ۱۸ ساعت
- زمان پروژه	: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
آزمون عملی : 65%	
آزمون کتبی عملی : 25%	
اخلاق حرفه ای : 10%	
صلاحیت های حرفه ای مربیان	
- دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی فوق لیسانس مهندسی شیمی، با ۲ سال سابقه کار در واحد CIP صنایع غذایی	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

تمیز کردن کامل سطح ماشین آلات در صنایعی که رعایت اصول بهداشتی در آنها بسیار حائز اهمیت است بصورت مکانیزه و بدون باز کردن یا پیاده کردن قطعات و تجهیزات.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Operator of Cleaning-in-place (CIP)

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

اپراتوری دستگاه اسپری خشک

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

طبق سند و مرجع	☐ الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب
طبق سند و مرجع	☐ ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت
طبق سند و مرجع	☐ ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور
	☒ د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد شغل CIP (تمیز کار فلزات درمحل)

- شایستگی‌ها

ردیف	توانایی‌ها
۱	آنالیز مراحل مختلف فرایند تمیز کردن (Cleaning) ماشین آلات
۲	زمینه سازی و طرح ریزی پروژه CIP
۳	انجام محاسبات اساسی جریان سیالات برای تمیزکاری موثر تجهیزات
۴	بالا بردن کیفیت آب مصرفی جهت اختلاط با دترجنت‌ها در فرایند شستشو
۵	انتخاب دترجنت یا محلول شوینده جهت انجام فرایند CIP
۶	انجام فرایند ضدعفونی کردن یا گندزدایی (Disinfection)
۷	کنترل سیستم Cleaning-In-Place (CIP)
۸	بهره برداری از عملیات Cleaning-In-Place (CIP)
۹	عیب یابی سیستم‌های عملیاتی CIP
۱۰	
۱۱	
۱۲	

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات درمحل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی: آنالیز مراحل مختلف فرایند تمیز کردن (Cleaning) ماشین آلات
	جمع	عملی	نظری	
	۱۷	۱۴	۳	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- واحد اتوماسیون CIP به همراه رایانه مربوطه مجهز و ابزار دقیق			۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۱	دانش: - مفهوم CIP - تعریف (Cleaning-in-place) (CIP) - تجهیزات واحد اتوماسیون CIP • وسایل جهت نگهداری و بازیابی محلول تمیز کننده • ولو • پمپ • لوله • تجهیزات ابزار دقیق (Instruments) - اصول انجام فرایند CIP
- تانک یا وسل - لباس کار - دستکش - کپسول آتش نشانی	۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲ ۲			مهارت: - انجام فرایند تمیز کردن • دستی (Manual) • خودکار (Automatic) - کنترل فرایند حذف اشغال ها (gross debris) - آبکشی اولیه (pre-rinse) - به گردش در آوردن محلول شوینده یا Detergent recirculation - آبکشی میان مرحله ای (intermediate rinse) - ضد عفونی کردن و گندزدایی (disinfection) - آبکشی نهایی (final rinse)

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات در محل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : آنالیز مراحل مختلف فرایند تمیز کردن (Cleaning) ماشین آلات
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	نگرش : - مکانیزه کردن عملیات تمیز کردن ماشین آلات در صنایع غذایی ایمنی و بهداشت : - نظم و انضباط کارگاهی - مراقبت در تماس با قسمت های متحرک ماشین آلات - مواظبت از زمین خوردن و لیس خوردن بر روی سطح هموار - استفاده از کپسول آتش نشانی جهت مقابله با آتش سوزی یا انفجار احتمالی - توجه به علائم زیر در اتاق CIP			
	DANGER CAUSTIC DANGER CHLORINE GAS DANGER HAZARDOUS MATERIAL STORAGE AREA The safety aspects of detergents in the CIP room.			
	توجهات زیست محیطی : - عدم دفع آب های تصفیه نشده واحد صنعتی به آب های زیر زمینی یا آب های آزاد سطحی			

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات درمحل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : زمینه سازی و طرح ریزی پروژه CIP
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۱۱	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- واحد اتوماسیون CIP به همراه رایانه مربوطه مجهز و ابزار دقیق - پمپ - نازل - لوله - تانک یا وسل - لباس کار - دستکش - کپسول آتش نشانی			۱	دانش : - نیازمندی ها و الزامات مربوط به تمیز کردن اختصاصی هر یک از ماشین آلات مختلف موجود در صنایع غذایی • plate heat exchangers • storage tanks • vats • Pumps • Valves • interconnecting pipework • evaporators • spray dryers - میزان سطح تمیزکاری (Levels of cleaning) • تمیز کاری فیزیکی (Physically clean) • تمیز کاری شیمیایی (Chemically clean) • تمیزکاری میکروبیولوژیکی (Microbiologically clean) - مفهوم Soil در فرایند CIP
			۱	

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات درمحل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی: زمینه سازی و طرح ریزی پروژه CIP
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
		۱		مهارت: - انتخاب جنس مواد ماشین آلات با توجه به مسایل بهداشتی و سایش، خوردگی، تخریب - برآورد امکان تمیز کردن در محل ماشین آلات بدون آسیب رساندن به عملکرد واحد - آنالیز فشار عملیاتی • تحت خلا • فشار بالا
		۱		- تعیین درجه تمیزی سطح کار (degrees of cleanliness) • تمیز کاری فیزیکی • تمیز کاری شیمیایی • تمیز کاری میکروبیولوژیکی
		۲		- آنالیز انواع چرک، آلودگی یا لکه (Soil) - حذف تقاله یا ته مانده مواد معدنی (حاصل از رسوب یون های موجود در آب) از روی سطح ماشین آلات با استفاده از دترجنت های اسیدی
		۲		- تعیین برنامه زمان بندی جهت انجام فرایند CIP • روزانه • هفتگی • ماهانه • سالانه
		۱		- تجزیه و تحلیل مکانیزم های حذف soil • انرژی سینتیکی • انرژی حرارتی • انرژی شیمیایی

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات درمحل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی: زمینه سازی و طرح ریزی پروژه CIP
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	نگرش: - توجه به CIP حین طراحی تجهیزات و ماشین آلات صنایع غذایی			
	ایمنی و بهداشت: - در طراحی پروژه های CIP نه تنها ایمنی واحد و کارکنان مطرح است، بلکه ایمنی و بهداشت محصول تولیدی هم حائز اهمیت است. - رعایت استاندارد های بهداشتی مربوط به تولید مواد غذایی - استفاده از کپسول آتش نشانی جهت مقابله با آتش سوزی یا انفجار احتمالی			
	توجهات زیست محیطی: -			

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات درمحل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : انجام محاسبات اساسی جریان سیالات برای تمیزکاری موثر تجهیزات
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۰	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد ، مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه			۳۰ دقیقه	دانش : - فشار - دما - دبی حجمی - چگالی - وزن مخصوص - ویسکوزیته - معادله برنولی - معادلات پیوستگی - streamline and turbulent flow - مشخصات پمپ
- دیتا پروژکتور			۳۰ دقیقه	
- لباس کار			۳۰ دقیقه	
- دستکش			۳۰ دقیقه	
- کپسول آتش نشانی			۳۰ دقیقه	
		۲		مهارت : - درک اصول اساسی مکانیک سیالات - اندازه گیری فشار - اندازه گیری دما - اندازه گیری دبی حجمی - محاسبه چگالی - محاسبه وزن مخصوص - محاسبه خواص رئولوژیک مثل ویسکوزیته - محاسبه اتلاف اصطکاکی (Friction loss) در لوله های صاف
		۱		
		۱		
		۱		
		۱		
		۱		
		۱		
		۲		

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات درمحل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : انجام محاسبات اساسی جریان سیالات برای تمیزکاری موثر تجهیزات
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	نگرش : - کلید موفقیت در CIP توانایی پمپ دترجنت و تامین سرعت جریان صحیح با توربولانسی یا آشفتگی کافی است که نیازمند اطلاعات کافی از مکانیک سیالات است.			
	ایمنی و بهداشت : -			
	توجهات زیست محیطی : -			

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات در محل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی: بالا بردن کیفیت آب مصرفی جهت اختلاط با دترجنت ها در فرایند شستشو
	نظری	عملی	جمع	
	۳	۱۱	۱۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- وجود لوله کشی آب سرد و گرم در کارگاه - pH متر - دماسنج - فشار سنج - فلومتر - لباس کار - دستکش - کپسول آتش نشانی		۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۱ ۱	دانش : - منابع آب - سیستم های drain آب • <i>full drains</i> • <i>surface water drains</i> - کیفیت آب (Water Quality) • میزان املاح معدنی • pH - اصول بهره برداری از تجهیزات بهبود کیفیت آب	

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات در محل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی: بالا بردن کیفیت آب مصرفی جهت اختلاط با دترجنت ها در فرایند شستشو
	نظری	عملی	جمع	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
		۱ ۲		مهارت : - مقایسه آب های زیر زمینی با آب های سطحی - آنالیز موارد کاربرد آب در صنایع غذایی • بویلرها • کندانسورها • برج های خنک کننده • مبدل های حرارتی • در فرایند های (CIP) Cleaning-in-place - تعیین کیفیت آب - بهره برداری از تجهیزات بهبود کیفیت آب (حذف ذرات درشت) • <i>Screens and strainers</i> • <i>Bag and cartridge filters</i> • <i>Sand-type filters</i> • <i>Separators</i> - بهره برداری از تجهیزات بهبود کیفیت آب (حذف ذرات ریز) • <i>Softeners</i> • <i>Reverse osmosis</i> • <i>Electro deionisation (EDI)</i> - بازیابی آب مصرفی به عنوان CIP
		۲ ۲		
		۲		

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات در محل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی: بالا بردن کیفیت آب مصرفی جهت اختلاط با دترجنت ها در فرایند شستشو
	نظری	عملی	جمع	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	نگرش : - بهینه سازی مصرف آب در صنایع جهت کاهش هزینه ها			
	ایمنی و بهداشت : - در طراحی پروژه های CIP نه تنها ایمنی واحد و کارکنان مطرح است، بلکه ایمنی و بهداشت محصول تولیدی هم حائز اهمیت است.			
	توجهات زیست محیطی : - تصفیه آب مصرف شده در فرایند CIP جهت جلوگیری از آلودگی منابع آب و یا بازیابی آن جهت استفاده مجدد در فرایند آبکشی (Rinse) یا شستشو با دترجنت ها (Detergent Recirculation)			

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات درمحل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی: انتخاب دترجنت یا محلول شوینده جهت انجام فرایند CIP
	جمع	عملی	نظری	
	۲۷	۲۰	۷	
تجهیزات، ابزار، مواد، مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- واحد اتوماسیون CIP به همراه رایانه مربوطه مجهز و ابزار دقیق - دترجنت یا ماده شوینده • سدیم هیدروکسید • سدیم کربنات - لباس کار - دستکش - ماسک - میز کار با روکش مقاوم در برابر محیط های شیمیایی			۱ ۱ ۱ ۱	دانش: - ویژگی های دترجنت ایده آل فرایند CIP • قدرت حلالیت مواد آلی • قدرت دیسپرس کردن یا سوسپانسیون • قدرت امولسیون کنندگی • قدرت کمپلکس دهنده گی • قدرت خیس کنندگی • قدرت آبکشی - دلایل تمیز کردن یا انجام فرایند CIP • تمیزی ظاهری سطح تجهیزات و ماشین آلات • از بین بردن آلودگی های ناشی از میکروارگانیسم ها • افزایش بازدهی واحد ایمنی - شیمی آب - تکنیک های حذف Soil از روی سطح تجهیزات طی فرایند CIP • <i>Chemical reaction</i> • <i>Solvent cleaning</i> • <i>Abrasive cleaning</i> • <i>Dispersion-suspension cleaning</i> - ساختمان دترجنت ها • فعال کننده های سطح (Surfactant)

- کپسول آتش نشانی		۱	۱	• ترکیبات غیر آلی یا Builder • <i>Sequestrants</i> • اسیدها <i>Acids</i> - فعال کننده های سطح (Surfactant) • فعال کننده های سطح آنیونی (<i>Anionic surfactants</i>) • فعال کننده های سطح غیر یونی (<i>Non-ionic surfactants</i>) • فعال کننده های سطح کاتیونی (<i>Cationic surfactants</i>) - Builder موجود در سطح دترجنت ها • <i>Caustic soda (sodium hydroxide)</i> • <i>Soda ash (sodium carbonate)</i> • <i>Silicates</i> • <i>Phosphates</i>
		۲ ۲ ۱ ۱ ۲ ۲ ۲ ۲		مهارت : - بررسی اثر کیفیت آب بر روی محلول شوینده - تجزیه و تحلیل ویژگی های دترجنت انتخابی مناسب فرایند - تعیین pH جهت انتخاب نوع دترجنت برای حذف Soil های آلی و معدنی - انتخاب نوع تکنیک حذف Soil طی فرایند <i>Cleaning in place</i> - تجزیه و تحلیل ساختمان دترجنت مورد استفاده در CIP - آنالیز انواع فعال کننده های سطح - تعیین فاکتورهای اثر گذار روی عملکرد دترجنت ها • زمان • غلظت • دما • نوع فرایند مکانیکی مثل <i>wiping, rubbing, brushing</i> یا <i>high pressure jet</i> - کاربرد دترجنت به صورت <i>Manual cleaning</i> - کاربرد دترجنت به صورت <i>Circulation cleaning (CIP, spray cleaning)</i> - کاربرد دترجنت به صورت <i>Soak-cleaning</i> - کاربرد دترجنت به صورت <i>Spray-washing</i>

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات در محل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : انتخاب دترجنت یا محلول شوینده جهت انجام فرایند CIP
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	نگرش : - با انجام فرایند CIP ایمنی فرایند و کیفیت محصولات کارخانه را تامین نمایید.			
	ایمنی و بهداشت : - استفاده از لباس کار و ماسک جهت جلوگیری از استنشاق مواد شیمیایی - با انجام فرایند CIP ایمنی فرایند و کیفیت محصولات کارخانه را تامین نمایید.			
	توجهات زیست محیطی : - تصفیه آب مصرف شده در فرایند CIP جهت جلوگیری از آلودگی منابع آب و یا بازیابی آن جهت استفاده مجدد در فرایند آبکشی (Rinse) یا شستشو با دترجنت ها (Detergent Recirculation)-			

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات در محل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی: انجام فرایند ضد عفونی کردن یا گندزدایی (Disinfection)
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۱۰	۴	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- واحد اتوماسیون CIP به همراه رایانه مربوطه مجهز و ابزار دقیق - کالر - آب ژاول - pH متر - دماسنج - لباس کار - دستکش - ماسک - میز کار با روکش مقاوم در برابر محیط های شیمیایی - کپسول آتش نشانی		۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۱ ۴۵ دقیقه ۴۵ دقیقه	دانش: - گندزداها یا ضد عفونی کننده ها (Disinfection) - میکروارگانیسم ها - شرایط بهداشتی (hygienic conditions) - فاکتورهای اثر گذار بر روی عملکرد گندزداها • زمان • دما • غلظت • تنش سطحی • pH • تعداد و محل میکروارگانیسم ها • ماهیت مواد آلی • یون های فلزی • نوع میکروارگانیسم - معایب استفاده از بخار آب (Steam) به عنوان disinfectant - مواد ضد عفونی کننده شیمیایی اکسانیده بر پایه کلر	

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات درمحل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : انجام فرایند ضدعفونی کردن یا گندزدایی (Disinfection)
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	۲	۲	۲	مهارت : - کنترل میزان میکروارگانیسم ها در سطح قابل قبولی از استانداردهای مربوط به سلامتی انسان ها - تجزیه و تحلیل عوامل تاثیر گذار بر روی عملکرد ضدعفونی کننده ها - انتخاب ماده ضدعفونی کننده مناسب • فیزیکی (بخار آب) • شیمیایی - استفاده از بخار آب به عنوان ضد عفونی کننده - ضد عفونی کردن به روش کلرزنی
				نگرش : - ایجاد دانش بومی مربوط به فرایند ضد عفونی کردن با استفاده از سیستم های CIP در کارخانجات صنایع غذایی
				ایمنی و بهداشت : - جلوگیری از آلودگی های بیولوژیکی با استفاده از ضدعفونی کننده ها - استفاده از ماسک های مخصوص در کار با مواد شیمیایی - استفاده از کپسول آتش نشانی جهت مقابله با آتش سوزی یا انفجار احتمالی

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات درمحل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی: انجام فرایند ضدعفونی کردن یا گندزدایی (Disinfection)
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	توجهات زیست محیطی : - تصفیه آب مصرف شده در فرایند CIP جهت جلوگیری از آلودگی منابع آب و یا بازیابی آن جهت استفاده مجدد در فرایند آبکشی (Rinse) یا شستشو با دترجنت ها (Detergent Recirculation)			

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات در محل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی : کنترل سیستم Cleaning-In-Place (CIP)
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۱۰	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- خشک کن پاششی یا افشانکی - شیر خشک - پمپ - نازل - لوله - تانک یا وسل - لوله کشی اب سرد و گرم - درجنت یا ماده شوینده - کلر یا آب ژاول جهت ضد عفونی کردن - pH متر - دماسنج - فشار سنج - فلومتر - هیدرومتر - لباس کار، دستکش و ماسک			۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۴۵ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۳۰ دقیقه ۴۵ دقیقه ۳۰ دقیقه ۴۵ دقیقه ۳۰ دقیقه	دانش : Size of the CIP equipment - مزایا و معایب pressure spray head بر روی بازدهی سیستم CIP cleaning - واحد کنترل (Control Unit) - اصول Chemical Cleaning • Soil removal • Soil removal parameters • Chemical soil removal and disinfectants - کاربردهای CIP - انواع سیستم های CIP • Single-use system • Partial recovery system • Full recovery system with heated rinse tank - ابزار دقیق

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات در محول)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی: کنترل سیستم (CIP) Cleaning-In-Place
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
		۲ ۲ ۲ ۲ ۲		مهارت: - برآورد اندازه تجهیزات CIP - انتخاب سر اسپری یا spray head - تمیزکاری لوله ها Pipeline cleaning - تمیز کاری وسل Vessel cleaning - مقایسه انواع سیستم های CIP
	نگرش: - بهینه سازی فرایند CIP و کاهش هزینه های کارخانه			
	ایمنی و بهداشت: - استفاده از کپسول آتش نشانی جهت مقابله با آتش سوزی یا انفجار احتمالی - توجه به علائم زیر در اتاق CIP DANGER CAUSTIC DANGER CHLORINE GAS DANGER HAZARDOUS MATERIAL STORAGE AREA The safety aspects of detergents in the CIP room.			
	توجهات زیست محیطی:			

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات درمحل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی: بهره برداری از عملیات (CIP) Cleaning-In-Place
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲	۱۰	۲	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- واحد اتوماسیون CIP به همراه رایانه مربوطه مجهز و ابزار دقیق - خشک کن پاششی یا افشانکی - شیر خشک - پمپ - نازل - لوله - تانک یا وسل - لوله کشی آب سرد و گرم - دترجنت یا ماده شوینده - کلر یا آب ژاول جهت		۱	۳۰ دقیقه	دانش: - مزایا و معایب سیستم های CIP یا تمیزکاری در محل تجهیزات و ماشین آلات بدون خارج کردن آنها از خط تولید - پارامترهای عملیاتی CIP • مواد شیمیایی • فیزیکی / مکانیکی • انرژی حرارتی • زمان - مراحل انجام یک فرایند CIP • pre-rinse • detergent circulation • intermediate rinse • additional detergent circulation (optional) • additional intermediate rinse (optional) • disinfectant rinse (optional) • drain
			۳۰ دقیقه	

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات درمحل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی: بهره برداری از عملیات (CIP) Cleaning-In-Place
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
مهارت:				- مقایسه مزایا و معایب سیستم های CIP نسبت به Manual Cleaning - تجزیه و تحلیل پارامترهای عملیاتی CIP - پیاده سازی مراحل کلیدی CIP • طراحی • ساخت • نصب • بهره برداری - بهره برداری از مراحل مختلف انجام یک فرایند CIP - تمیزکاری خود سیستم های CIP مثل تانک های ذخیره دترجنت، پمپ اسپری کننده یا جت پاشش آب
ضد عفونی کردن	۲			
- pH متر	۲			
- دماسنج	۲			
- فشار سنج				
- فلومتر				
- هیدرومتر	۲			
- لباس کار، دستکش و ماسک	۲			
- میز کار با روکش مقاوم در برابر محیط های شیمیایی				نگرش: - رویارویی و مدیریت چالش های پیش روی سیستم های CIP
- کپسول آتش نشانی				ایمنی و بهداشت: - توجه به علائم زیر در اتاق CIP
				DANGER CAUSTIC DANGER CHLORINE GAS DANGER HAZARDOUS MATERIAL STORAGE AREA The safety aspects of detergents in the CIP room.
				توجهات زیست محیطی:

استاندارد آموزش CIP (تمیز کار فلزات درمحل)

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی: عیب یابی سیستم های عملیاتی CIP
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۲	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- واحد اتوماسیون CIP به همراه رایانه مربوطه مجهز و ابزار دقیق - خشک کن پاششی یا			۴۵ دقیقه ۴۵ دقیقه ۴۵ دقیقه ۴۵ دقیقه	دانش : - فاکتورهای مثبت سیستم CIP - فاکتورهای منفی شیمیایی سیستم CIP - فاکتورهای منفی مکانیکی سیستم CIP - فاکتورهای منفی حرارتی سیستم CIP

	زمان آموزش			عنوان توانایی: عیب‌یابی سیستم‌های عملیاتی CIP
	جمع	عملی	نظری	
	۱۵	۱۲	۳	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست‌محیطی مرتبط			
افشاندگی	۳			مهارت: - چک کردن فاکتورهای مثبت سیستم CIP • Correct water quality standard (softness, hygienic quality); • Correct temperature; • Correct flow and turbulence conditions; • Correct concentrations of detergent and disinfectant; • Correct detergent circulation times; • Detergent tanks emptied and cleaned regularly to minimize product residues; and • Planned valve maintenance that includes all CIP valves as well as mainstream process valves
- شیر خشک				
- پمپ				
- نازل				
- لوله				
- تانک یا وسل				
- لوله کشی آب سرد و گرم	۳			- چک کردن فاکتورهای منفی شیمیایی سیستم CIP شامل: - insufficient rinsing of residual soil - detergent concentration too low - detergent concentration too high - insufficient rinsing of detergent residues
- دترجنت یا ماده شوینده				
- کلر یا آب ژاول جهت ضد عفونی کردن				
- pH متر				
- دماسنج	۳			- wrong choice of detergent/disinfectant - inconsistent dosing and concentration control
- فشار سنج				

- فلومتر - هیدرومتر - لباس کار، دستکش و ماسک - میز کار با روکش مقاوم در برابر محیط های شیمیایی - کپسول آتش نشانی		۳	- insufficient clean-up of reused detergent - insufficient cleaning of the CIP set - incorrect water hardness/treatment - چک کردن فاکتورهای منفی مکانیکی سیستم CIP شامل: - spray devices blocked up or operating with an incorrect delivery pressure - poor drainage - 'dead legs' (where CIP flows cannot reach) - poor scavenging - low flow rate/pressure - چک کردن فاکتورهای منفی حرارتی سیستم CIP شامل: - temperature too low (insufficient cleaning effect) - temperature too high (baking-on of residues, seal damage)
نگرش : - موفقیت در سیستم های CIP و کسب دانش مربوط به تعمیرات آن			
ایمنی و بهداشت : - استفاده از لباس مخصوص کار			
توجهات زیست محیطی :			

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	واحد اتوماسیون CIP به همراه رایانه مربوطه مجهز و ابزار دقیق	simple logic controllers	یک دستگاه	قیمت تقریبی ۱۰۰ پوند انگلیس
۲	پرینتر	لیزری (سیاه و سفید)	یک دستگاه	
۳	خشک کن پاششی یا افشانکی	با ریزکننده یا atomizer از نوع Rotating disc	یک دستگاه	
۴	پمپ	تجاری موجود در بازار جهت انجام فرایند CIP	یک دستگاه	
۵	نازل	تجاری موجود در بازار جهت انجام فرایند CIP	یک دستگاه	جهت پاشش آب یا محلول شوینده بر روی سطح ماشین آلات
۶	لوله	۲ اینچی	۱۰ متر	
۷	تانک و یا وسل	از جنس فولاد ضد زنگ	۳ عدد یک متر مکعب (۱۰۰۰ لیتر)	جهت نگهداری دترجنت
۸				

توجه:

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	شیر خشک	موجود در بازار	یک قوطی به ازای هر گروه	
۲	دترجنت یا ماده شوینده	سدیم هیدروکسید با نام تجاری Caustic soda	یک بسته تجاری	
۳	دترجنت یا ماده شوینده	سدیم کربنات با نام تجاری Soda ash	یک بسته تجاری	
۴	اسید نیتریک	تجاری موجود در بازار		به عنوان دترجنت
۵	کلر	کلر جامد یا پرکلرین (کلسیم هیپوکلرات $(Ca(OCl)_2$)	برای میزان مصرف کم	جهت گندزدایی
۶	آب ژاول	تجاری	یک گالن	جهت گندزدایی
۷	آب سرد و گرم			وجود لوله کشی آب سرد و گرم در کارگاه
۸	کپسول آتش نشانی	۲۰ کیلویی	۱ عدد برای هر کارگاه	
۹	جعبه کمک های اولیه		۱ عدد برای هر کارگاه	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	میز و صندلی	با روکش مقاوم در برابر محیط های شیمیایی و خورنده	۱ عدد هر نفر	جهت تعیین دمای جریان های خوراک و هوای ورودی و خروجی
۲	دماسنج	جیوه ای با درجه بندی سلسیوس از ۰ تا ۱۰۰	چهار عدد	
۳	فشار سنج	بوردون گیج با محدوده فشار اتمسفریک (یک تا ده بار)	یک عدد	
۴	pH متر	تجاری موجود در بازار	یک عدد	
۵	اریفیس	هم محور یا Concentric	یک عدد	
۶	دستکش	صنعتی از جنس لاتکس	۱ عدد هر نفر	
۷	محافظ گوش	پلاگ گوش	۱ عدد هر نفر	
۸	لباس کار	پنبه و پشم تصفیه شده	۱ عدد هر نفر	
۹	هیدرومتر	لاکتومتر	۱ عدد هر نفر	جهت اندازه گیری دانسیته شیر
۱۰	Level Probe	آب نما	سه عدد	جهت تعیین سطح دترجنت در تانک

توجه:

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.